

Osnovna šola Oskarja Kovačiča

OŠ Oskarja Kovačiča
Ob dolenski železnici 48
1000 Ljubljana

Pravila šolskega reda OŠ Oskarja Kovačiča

Veljavnost od dne: 22. 6. 2023

1. PRAVICE UČENCEV

Pravice učenca so:

- da obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje,
- da mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje,
- da šola organizira življenje in delo s spoštovanjem univerzalnih civilizacijskih vrednot in posebnosti različnih kultur,
- da mu šola zagotavlja enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine,
- da šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi,
- da učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti,
- da mu je omogočeno pri pouku pridobiti dodatno razlago in nasvet,
- da se pri pouku upošteva njegova radovednost in razvojne značilnosti, predznanje ter individualne posebnosti,
- da pri pouku dobi kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti in strok,
- da dobi o svojem delu sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo,
- da dobi pri svojem delu pomoč in podporo, če ju potrebuje,
- da svoji razvojni stopnji primerno sodeluje pri oblikovanju dni dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti in prireditev šole,
- da se lahko svobodno izreče o vseh vprašanih iz življenja in dela šole,
- da se vključuje v delo oddelčne skupnosti učencev, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta,
- da sodeluje pri ocenjevanju,
- da sodeluje pri dogovorjenih skupnih aktivnostih.

2. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV

Dolžnosti in odgovornosti učenca so:

- da spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole in ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,
- da izpolni osnovnošolsko obveznost,
- da redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti,
- da vestno in dosledno opravlja domače naloge,
- da glede na svoje sposobnosti in zmožnosti sodeluje v projektih, tekmovanjih in srečanjih na šolskem, področnem in državnem nivoju,
- da učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu,
- da v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebnostne integritete drugih učencev in delavcev šole,
- da spoštuje pravila šolskega reda,
- da varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole ter le-tega namerno ne poškoduje,
- da se spoštljivo vede do drugih,
- da sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole,
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.

2. 1 Pravila obnašanja in ravnanja

2. 1. 1 Medsebojni odnosi

Dobri medsebojni odnosi in lepo urejena šola vplivajo na naše počutje. Če se dobro počutimo in razumemo, je tudi naše delo prijetnejše in uspešnejše. Vsak učenec je dolžan prispevati k dobri socialni klimi v razredu in zunaj njega ter v skupinah.

- Učenci morajo poznati pravila lepega vedenja (**bonton**) in se po njih tudi ravnati:
  - vsi se prijazno pozdravljamo v šoli in zunaj nje,
  - učenci učitelje in druge zaposlene na šoli vikajo,
  - kadar se kdo pogovarja, počakajo in ne skačejo v besedo,
  - uporabljajo besede: prosim, hvala, oprostite,
  - lepih besed naj bi bilo v naših odnosih čim več, izogibamo se neprimernim besedam, žaljivkam, posmehovanju, poniževanju, kajti tisto, česar ne želimo sebi, ne namenjammo drugim,
  - prihajajo letnemu času, vremenu in dejavnostim primerno oblečeni,
  - pohvala.
- Vse probleme rešujemo sproti.
- Vsakršna oblika nasilja je nesprejemljiva. Sem sodijo naslednja ravnanja:
  - **fizično nasilje**, npr. pretepi s poškodbami, namerno brcanje, odrivanje, lasanje, omejevanje gibanja,
  - **verbalno nasilje**, npr. žaljivke, zmerljivke s spolno in socialno vsebino, razširjanje lažnih govoric,
  - **psihično nasilje**, npr. socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija, izsiljevanje ali ekonomsko nasilje, npr. zahteva po denarju ali drugih materialnih dobrinah, zahteva po pomoči pri goljufanju,
  - **spolno nasilje**, npr. otipavanje, spolno nadlegovanje,
  - **virtualno nasilje**, npr. internetni blogi, klepetalnice, forumi, snemanja, družbena omrežja,
  - **vse ostale oblike** neustreznega vedenja.

2. 1. 2 Obnašanje v šoli

Prihod v šolo

- Učenci naj v šolo prihajajo 10 minut pred začetkom pouka ali dejavnosti.
- Če učenec zamudi učno uro, učitelj vpiše v dnevnik, koliko časa je zamudil. Dvakrat letno se krajša zamuda lahko opraviči.
- Učenci, ki prihajajo v šolo peš, se poslužujejo varnih poti in upoštevajo pravila prometne varnosti.
- Učenci prihajajo v šolo tudi s šolskim avtobusom, na katerem morajo med vožnjo upoštevati pravila prometne varnosti.
- V šolo se učenci lahko pripeljejo tudi s kolesom, vendar samo tisti, ki imajo opravljen kolesarski izpit. Šola ne zagotavlja varovanja koles.
- Učenci do 7. leta starosti prihajajo v šolo in odhajajo iz nje le v spremstvu staršev oziroma druge osebe, starejše od 10 let s pisnim dovoljenjem staršev.
- Ob prihodu v šolo se vsi učenci preobujejo v šolske copate in garderobo odložijo v garderobni prostor.
- Obvezno je nošenje rumenih rutic do dopolnjenega 7. leta starosti.

Odhajanje iz šole

- Po končanih dejavnostih v šoli učenci odidejo domov.
- Zadrževanje v šoli po zaključku vzgojno-izobraževalnega dela ni dovoljeno.
- Ob dolenski železnici 48 po sedmi in osmi šolski uri odidejo učenci v spremstvu učitelja do garderobe, kjer se preobujejo in nato zapustijo šolsko stavbo. Po peti in šesti šolski uri učitelj pospremi abonente do jedilnice.
- Starši lahko odpeljejo iz šole tujega otroka le s pisnim potrdilom njegovega starša.
- Učenec lahko izjemoma zapusti šolsko stavbo v času pouka, če za odsotnost pisno zaprosijo starši.
- V primeru, da ima v času vzgojno-izobraževalnega dela učenec zdravstvene težave, pridejo po učenca starši ali druga pooblaščenca oseba.

Šolski copati

- V šolskih prostorih morajo biti učenci obuti v šolske copate, uporaba natikačev iz varnostnih razlogov ni dovoljena.
- Čisti športni copati so dovoljeni samo v telovadnici.
- V šolskih prostorih je uporaba rolerjev, skirojev, roln in obutve s kolesci prepovedana.

Pouk

- Pouk se začne ob točno določeni uri.
- Za točen začetek so odgovorni strokovni delavci.
- Zamujanje k pouku ni dovoljeno.
- Učenci počakajo na učitelja pred učilnico (6.-9. razred).
- Ko učenci in učitelj zapustijo učilnico, se le-ta zaklene.

Domače naloge

- Učenci opravljajo domače naloge in k pouku prinašajo šolske potrebščine.

Skrb za nemoteno pedagoško delo

- Na začetku in ob koncu učne ure se učenci in učitelj pozdravijo.
- Med poukom učenci ne zapuščajo učilnic ali igrišča, to lahko storijo le z dovoljenjem učitelja.
- Med odmori učenci ne smejo zapuščati šolske stavbe.
- Po končani uri lahko zapustijo učilnico, ko jim to dovoli učitelj.
- Zadrževanje po hodnikih in motenje pedagoškega dela v času pouka ni dovoljeno.
- Med poukom in odmori se v šolskih prostorih ne lovi, ne preriva, ne kriči in se ne spotika.
- Učenci odhajajo na stranišče praviloma med odmorom.

Pouk predmetov s področja športa

- Na pouk športne vzgoje učenci 4. in 5. razreda počakajo v matični učilnici, učenci šestega razreda in tretjega letja pa v jedilnici.
- V telovadnici se med odmori ne hodi in se v njej ne zadržuje.
- V telovadnici in na igrišču učenci ne smejo biti brez nadzora.
- Plezanje ali obešanje po lestvi, vrveh in krogih brez nadzora ni dovoljeno.
- Učenci se pred pričetkom ure preobujejo in preoblečejo.
- Primerna oprema: majica s kratkimi rokavi, kratke hlače ali dres, spodnji del trenirke (ki jo učenec prinese s seboj), bombažne nogavice, šolski ali športni copati, ki so primerni za varno izvajanje športne vzgoje. »Skaterska« obutev ni dovoljena. Šola prej navedene primerne opreme ne izposoja.
- Učenci, ki so opravičeni pouka športne vzgoje, pomagajo učitelju in spremljajo delo svojih sošolcev.
- V telovadnici in na igrišču ni dovoljeno nošenje nakita, dolgi lasje morajo biti speti.

- Med poukom športne vzgoje je prepovedana uporaba mobilnih telefonov, predvajalnikov glasbe, elektronskih iger.
- Učenec s statusom perspektivnega/vrhunskega športnika ali mladega umetnika zastopa šolo na šolskih tekmovanjih in prireditvah.

Pouk naravoslovnih predmetov

- Učenci, ki sodelujejo v skupini, so si dolžni mirno in sporazumno razdeliti naloge in delo.
- Učenec na delovnem mestu poskrbi za varnost tudi z urejanjem in sprotim čiščenjem delovne površine.
- Učenec je na svojem delovnem mestu in ga ne zapušča brez vednosti in dovoljenja učitelja.
- Preden učenec začne s praktičnim delom, poskrbi, da rokavi niso predolgi in preširoki, da so dolgi lasje speti ter roke umite pred in po delu. Pri nekaterih poskusih si nadenejo zaščitna oblačila.
- Učenec strogo upošteva navodila za previdno delo z vsemi pripomočki, ki jih za delo potrebuje in jih ne pušča brez nadzora.
- Učenec natančno upošteva učiteljeva pisna in ustna navodila za praktično delo. Če teh navodil ne posluša in upošteva, takoj konča s praktičnim delom, učitelj pa mu dodeli drugo delovno mesto in delo brez pripomočkov in pribora.

Pouk predmeta tehnike in tehnologije

- Vstop v učilnico je v šolskih copatih.
- Učenec natančno upošteva učiteljeva pisna in ustna navodila za praktično delo. Če teh navodil ne posluša in upošteva, takoj konča s praktičnim delom, učitelj pa mu dodeli drugo delovno mesto.
- Učenec pri praktičnem delu upošteva pravila varstva pri delu in uporablja za to določena zaščitna sredstva (šolski copati, predpasniki, speti lasje, zavihani rokavi ...).
- Pri praktičnem delu morajo biti delovne mize urejene, orodje, ki ga učenec trenutno ne uporablja, pa pospravljeno v predalnice na mizi. Sproti in po končanem delu je učenec dolžan za seboj počistiti z omeli, metlami in krpami ...
- Pri delu s stroji je učenec dolžan prebrati navodila na stroju in jih dosledno upoštevati vključno z vsemi zahtevanimi zaščitnimi sredstvi.
- Učenec zaganja stroj v prisotnosti učitelja.
- Čiščenje stroja učenec opravlja, ko je stroj izključen iz omrežne napetosti.

Pouk predmetov s področja likovne umetnosti

- Učenci morajo obvezno prinašati s seboj k pouku likovni pribor in pripomočke, oziroma likovni material, ki jih naroči učitelj.
- Učenci aktivno sodelujejo in upoštevajo navodila in nasvete učitelja pri uporabi zastavljenih likovnih nalog in ciljev pri izdelavi likovnega izdelka.
- Učenci dosledno upoštevajo pisna in ustna navodila učitelja pri uporabi različnih likovnih materialov in orodij (grafični stroj, nožki za linorez in lesorez, škarje, lesno lepilo, različna barvila, ravnila ...) pri praktičnem delu. Kdor pravil varnega dela ne upošteva, mu učitelj dodeli drugo nalogo, škodo poravnava povzročitelj.
- Učenci morajo negovati spoštljiv odnos do sošolcev in njihovih izdelkov, se jih ne dotikajo in na kakršenkoli način poškodujejo.
- Učenci negujejo spoštljiv odnos do likovnih izdelkov učencev in ostalih umetnikov, kot učnega gradiva, ki so razstavljeni na razstavah v šolskih prostorih in galerijah.
- Po opravljenem praktičnem delu so učenci dolžni pospraviti za seboj in zapustiti učilnico čisto in urejeno. Dežurni učenci zadnji zapustijo učilnico in poskrbijo, da so stvari na pravem in svojem mestu ter obvestijo učitelja.

Pouk predmeta gospodinjstvo

- Vstop v učilnico je v šolskih copatih.
- Učenec natančno upošteva učiteljeva pisna in ustna navodila za praktično delo. Če teh navodil ne posluša in upošteva, takoj konča s praktičnim delom, učitelj pa mu dodeli drugo delovno mesto in delo brez pripomočkov in pribora.
- Učenec pri praktičnem delu upošteva pravila varstva pri delu in uporablja za to določena zaščitna sredstva (šolski copati, predpasniki, speti lasje, zavihani rokavi ...).
- Pri praktičnem delu morajo biti delovne mize urejene, živila in aparati, ki jih učenec trenutno ne uporablja, pa pospravljeni v omarah. Sproti in po končanem delu je učenec dolžan za seboj pomiti in pobrisati umazano posodo, počistiti z omeli, metlami in krpami.
- Učenec vklopi in dela z gospodinjskim aparatom v prisotnosti učitelja.
- Čiščenje aparata učenec opravlja, ko je le-ta izključen iz omrežne napetosti.

Podaljšano bivanje

- Če učenci obiskujejo podaljšano bivanje, učitelj počaka z njimi, da pride učitelj OPB v razred ali jih odpelje v drugo učilnico.
- Med samostojnim delom in učenjem, ki je določen po urniku, učenci ne odhajajo domov.
- Učenec ne sme zapustiti skupine brez vednosti učitelja.
- Starši pisno obvestijo učitelja v podaljšanem bivanju o izrednem odhodu otroka.
- Starši počakajo otroka pred učilnico.
- Drugi odpeljejo tujega otroka le s pisnim dovoljenjem njegovih staršev.

Knjižnični red in pravila

- Člani knjižnice so vsi učenci in delavci šole. Ob vpisu prejmejo člansko izkaznico. Članstvo se podaljša vsako leto ob začetku šolskega leta.
- Knjižnica omogoča dostop do knjižničnega gradiva, njegovo uporabo v prostorih knjižnice in čitalnice ter izposoji na dom; za potrebe pouka tudi dostop do elektronskih virov.
- Knjižnica je odprta po urniku, ki je na vratih knjižnice.
- Na dom si lahko uporabniki izposodijo knjižnično gradivo za **14 dni**.
- Rok izposoje je možno podaljšati še za 14 dni ali več (raziskovalno delo, tekmovanja ...).
- V izposoji imate lahko samo po en naslov knjige za angleško in nemško bralno značko.
- Serijske publikacije si je možno izposoditi za največ **3 dni**.
- Mediatečnega gradiva (CD-romi, DVD, videokasete ...) učencem ne izposojamo na dom. Prav tako ne izposojamo referenčnega gradiva (leksikoni, enciklopedije, slovarji, atlasi).
- V knjižnici je po medknjižnični izposoji možno dobiti tudi gradivo, ki ga v naši knjižnici nimamo.
- Izposojenega gradiva ni dovoljeno izposojati dalje brez vednosti knjižničarke. Zamudnikom ne izposojamo gradiva, dokler izposojenega ne vrnejo.
- Poškodovano ali izgubljen knjižnično gradivo uporabnik nadomesti z novim. Za gradivo, ki ga ni mogoče nadomestiti ali je namerno poškodovano, povzročitelj škode v dogovoru s knjižničarko nadomesti z enakovrednim gradivom.
- Na koncu šolskega leta je treba vse izposojeno gradivo vrniti v šolsko knjižnico.
- Uporabniki morajo s knjižničnim gradivom, opremo in napravami v knjižnici ravnati skrbno. V knjižnici in čitalnici je nujna obzirnost do vseh uporabnikov knjižnice.
- Vstopamo tiho, pozdravimo, se ne pogovarjamo glasno in ne motimo učencev, ki se učijo.
- Prenosni telefoni morajo biti v knjižnici izključeni.
- Vstop v knjižnico s hrano in pijačo ni dovoljen.
- Računalnik, ki se nahaja v knjižnici, je na voljo vsem uporabnikom knjižnice po dogovoru s knjižničarko. Pred uporabo je potrebno vpisati v zvezek, ki je pri računalniku, ime in priimek ter razred uporabnika pa tudi predmet, za katerega se uporablja računalnik. Računalnik za knjižničarko ni na voljo uporabnikom.

- Zamude učencev zaradi obiska šolske knjižnice pri pouku niso opravičljive. Učenec mora skrbeti, da se pravočasno vrne v razred.
- Uporabniku, ki se ne ravna po knjižničnem redu, lahko knjižničarka po svoji presoji zmanjša uporabniške pravice (prepoved uporabe računalnika, listanja revij in knjig).

Prehranjevanje

- Učenci malicajo v učilnicah ali v jedilnici.
- Učenci malicajo po drugi šolski uri.
- Prepovedano je odnašanje in uživanje hrane na hodnikih, v avlah, sanitarijah ter računalniških učilnicah, knjižnicah in telovadnicah.
- V času kosila se lahko v jedilnici zadržujejo le naročniki.
- Učenci kulturno pojedjo in pospravijo za seboj.

Uporaba mobilnih telefonov, pametnih ur, predvajalnikov glasbe in elektronskih naprav

- V šoli je med vzgojno-izobraževalnim procesom, med odmori in pri dejavnostih ob pouku prepovedana uporaba mobilnih telefonov, pametnih ur, predvajalnikov glasbe, elektronskih naprav, razen za potrebe vzgojno izobraževalnega dela po navodilu učitelja.
- Dogovorjena pravila veljajo tudi za dejavnosti, ki so organizirane zunaj šole (ekskurzije, športni dnevi, naravoslovni dnevi, kulturni dnevi, šola v naravi, tabori).
- V primeru nujnega telefonskega klica lahko učenec uporabi telefon v tajništvu šole.
- Uporaba šolskega brezžičnega omrežja je prepovedana. Nedovoljeno uporabo šolskega brezžičnega omrežja bo šola obravnavala kot hudo kršitev pravil šolskega reda.

Prepoved fotografiranja, snemanja in druge omejitve

- V šoli in v šolskem prostoru je med poukom, med odmori in vsemi drugimi dejavnostmi snemanje oziroma fotografiranje prepovedano.
- Prepovedano je snemanje (s katerim koli tehničnim pripomočkom), fotografiranje šolskih prostorov, sošolcev, delavcev šole, razen v primerih, ko ima oseba za to dovoljenje vodstva šole.
- Prepovedano fotografiranje oziroma snemanje bo šola obravnavala kot hudo kršitev pravil šolskega reda.

Prinašanje prepovedanih predmetov

V šolo, v šolski prostor in na vse šolske dejavnosti je strogo prepovedano prinašanje oz. posedovanje:

- orožja,
- pirotehničnih sredstev in
- drugih nevarnih predmetov, ki se jih pri vzgojno-izobraževalnem delu ne potrebuje.

Enako velja za prinašanje, posedovanje oz. uživanje cigaret, drugih tobačnih ali elektronskih tobačnih izdelkov, drog, energijskih pijač in napitkov, alkohola, psihoaktivnih substanc in drugih škodljivih snovi.

Pravila šolskega prevoza učencev

Učenci se morajo med vožnjo primerno obnašati in upoštevati predpise o varnosti cestnega prometa:

- med vožnjo morajo biti pripeti z varnostnim pasom, če je ta nameščen,
- vedno morajo sedeti na sedežu obrnjeni v smeri vožnje,
- ne smejo motiti voznika in sopotnikov,
- ne smejo stati ali hoditi na premikajočem se vozilu,
- ne smejo vpiti in se prerivati.

Skrb za lastnino

- Vsi smo dolžni skrbeti za skupno lastnino.
- Vsak posameznik je dolžan skrbeti za svoje imetje in tudi za imetje drugih.
- Tuje lastnine ni dovoljeno odtujevati, uničevati, skrivati, poškodovati.
- O kraji in nastali škodi so učenci dolžni obvestiti učitelja oziroma vodstvo šole.
- V primeru, da učenec namerno povzroča materialno škodo posamezniku ali šoli, je to dolžan povrniti.
- Učencem svetujemo, da dragocenih predmetov in denarja ne nosijo v šolo. Šola ne nosi odgovornosti za odtujitev.

Garderoba

- Ob dolenski železnici 48 ima vsak učenec svojo garderobno omarico, v katero pospravlja svojo garderobo in ki jo obvezno zaklepa.

Najdeni predmeti

- Najdene predmete učenci oddajo čistilki ali v tajništvo šole.
- Pozabljena oblačila poiščejo učenci v posebnih škatlah pri čistilkah. Če jih učenci do konca šolskega leta ne prevzamejo, jih šola odda v humanitarne namene.

Urejanje šolskih stavb in zunanjega šolskega prostora

- Učenci morajo zapustiti učilnico urejeno, prav tako pa morajo paziti na higieno v sanitarijah ter skrbeti za čistočo v šoli in okrog nje.
- Dolžnost oddelka je, da še posebej skrbi za matično učilnico.
- Vsi uporabniki šolskih prostorov in zunanjih površin so dolžni skrbeti za čisto okolje.
- Vsi učenci so dolžni upoštevati usmeritve Ekošole z ločevanjem odpadkov.

2. 1. 3 Naloge dežurnih učencev

- Če učitelja več kot 5 minut po začetku pouka še ni, dežurni učenec obvesti pomočnico ravnateljice ali drugega delavca šole.
- Učitelju na začetku ure sporoči manjkajoče učence.
- Učitelju pomaga pri pripravi in pospravljanju učil.
- Skrbi za urejenost učilnice, prinašanje in odnašanje malice ter poskrbi, da učenci pospravijo za seboj.

2. 2 Zlata Oskarjeva pravila za učence

- V šoli se pozdravljamo.
- V šoli nosim copate.
- Do ostalih se vedem tako, kot bi želel, da se drugi vedejo do mene.
- Če odpreš, zapri.
- Če prižgeš, ugasni.
- Varčuj s papirnatimi brisačami, toaletnim papirjem, vodo, elektriko.
- Če narediš škodo, jo popravi ali pokliči na pomoč nekoga, ki to lahko naredi.
- Če si sposodiš, pazi na to in vrni.
- Če umažeš, počisti.
- Če premakneš, vrni na svoje mesto.
- Če te ne zadeva, pusti stvar, kjer je.
- Po hodnikih in stopnicah ne tekaj in ne kriči.
- Ne skopari s pohvalo.

3. POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL, VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

3. 1 Kršitve

Učenec, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti, stori kršitev.

3. 1. 1 Kršitve, ki izhajajo iz neizpolnjevanja učenčevih dolžnosti

- Nestrpnost do učencev in zaposlenih.
- Neizpolnjevanje učnih in drugih šolskih obveznosti.
- Neredno pisanje domačih nalog.
- Izmikanje in nesodelovanje na dnevih dejavnosti, v projektih, na tekmovanjih in srečanjih.
- Zamujanje k pouku in drugim vzgojno-izobraževalnim dejavnostim.
- Motenje učencev in zaposlenih pri delu.
- Ogrožanje varnosti drugih učencev in zaposlenih.
- Neodgovorno ravnanje s premoženjem ter lastnino učencev in zaposlenih, s čimer se povzroča materialna škoda.
- Nespoštljivo obnašanje do drugih.
- Nesodelovanje pri organiziranih akcijah urejanja šole in šolske okolice, dogovorjenim v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu.
- Neupoštevanje navodil delavcev šole.
- Neupoštevanje pravil šolskega reda.

3. 1. 2 Kršitve, ki izhajajo iz neizpolnjevanja pravil obnašanja in ravnanja

Neustrezna vedenja in ravnanja, ki sodijo med kršitve, so:

- ponavljajoče istovrstne kršitve šolskih pravil;
- neopravičeni izostanki od pouka;
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo (uporaba žaljivk, zmerljivk, razširjanje lažnih govoric);
- psihično nasilje, socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija, izsiljevanje ali ekonomsko nasilje, zahteve po denarju, goljufanje in napeljevanje k temu, virtualno nasilje, izvajanje neposrednih ali prikritih oblik agresivnega vedenja do drugih učencev in delavcev šole;
- spolno nasilje, npr. otipavanje in nadlegovanje učencev ali delavcev šole;
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo;
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev in obiskovalcev šole;
- nedovoljeno snemanje oziroma fotografiranje med poukom, med odmori in vsemi drugimi dejavnostmi v šoli in v šolskem prostoru;
- odtujitev šolske dokumentacije in popravljanje ter vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo;
- uničevanje uradnih dokumentov in ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih ter listinah, ki jih izdaja šola;
- uničevanje, ponarejanje, odtujitev in zamenjava preizkusov znanja;
- odtujitev, sodelovanje pri odtujitvi in posedovanje lastnine šole, lastnine drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole;
- uporaba pirotehničnih sredstev ali odprtega ognja v šolskih prostorih, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah, taborih in šoli v naravi;
- kajenje, uporaba drugih tobačnih ali elektronskih tobačnih naprav oz. izdelkov in prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev (kot so energijski napitki in izdelki, ki vsebujejo alkohol ...) in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu;
- nespoštljiv odnos do hrane;
- zloraba interneta;
- nedovoljena uporaba šolskega zaščitenege brezžičnega omrežja;

- prinašanje prepovedanih predmetov v šolo;
- ogrožanje varnosti, zdravja in življenja učencev in delavcev šole.

3. 2 Vzgojni postopki

Vzgojne postopke in ukrepe šola izvede, kadar učenec krši pravila obnašanja in ne izpolnjuje svojih dolžnosti, določenih z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi postopki in ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena Zakona o osnovni šoli). Predlog za začetek vzgojnega postopka zaradi storjene kršitve lahko razredniku poda vsak delavec šole, starši ali učenec.

Šola vodi zapise o vzgojnih postopkih.

3. 2. 1 Vzgojni postopek v primeru, ko učenec ne opravlja svojih dolžnosti

1. Opozorilo in razgovor kot osnovni vzgojni postopek

Strokovni delavec učenca opozori na kršitev in opravi z njim razgovor. V pogovoru razrešita težave na odnosni ravni, bodisi učenčev odnos do drugih oseb, šolskih dolžnosti in pouka, imetja ...

2. Vključitev razrednika

Če tak razgovor ni uspešen, učitelj v postopek vključi **razrednika**. Sodeluje tudi učitelj, pri katerem se je zgodila kršitev.

3. Vključitev staršev

Kadar tudi razrednikovo posredovanje ne pripomore k rešitvi primera, razrednik v postopek vključi še **starše**.

4. Vključitev ŠSS

Če se problem še vedno ne reši, se vključi še ŠSS in po potrebi vodstvo šole in druge udeležence. Če ŠSS oceni, da je o tem potrebno obvestiti pristojni center za socialno delo, o tem obvesti ravnatelja, ki odloči o nadaljnjem ukrepanju šole.

Pri kršitvah, ki izhajajo iz neizpolnjevanja pravil obnašanja in ravnanja, lahko opisani koraki postopka preskočijo.

3. 2. 2 Mediacija kot vzgojni postopek

- Osebe, ki imajo problem ali konflikt, se ob pomoči tretje osebe, posrednika ali mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča in poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni.
- Predvsem se uporablja pri reševanju težav v medsebojnih odnosih.
- V proces mediacije vsi udeleženci vstopijo prostovoljno.
- Proces mediacije poteka po vnaprej točno določenem postopku.
- V mediaciji prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta.
- Mediator je samo posrednik v sporu, ne posega v samo reševanje problema.
- Lahko se izvaja tudi kot vrstniška mediacija ob pomoči mentorja.

3. 2. 3 Restitucija kot vzgojni postopek

- Restitucija je vzgojni postopek, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil škodo (materialno ali moralno), da to popravi.
- Vzgojni postopek po načelu restitucije se uporabi, če strokovni delavec šole presodi, da bo glede na vrsto kršitve in osebnostne značilnosti kršitelja le-ta dosegel najboljši vzgojni učinek.
- Cilj restitucije je, da posameznik kritično razmišlja o svojem dejanju, sprejme odgovornost zanj in da sam popravi posledice svojih dejanj.
- Vzgojni postopki restitucije niso enolični in ne vnaprej določeni. Odvisni so od narave kršitve (psihološka škoda, socialna škoda, materialna škoda). Če gre za kršitev na področju medsebojnih odnosov, lahko kršitelj premisli, kaj je pripravljen narediti za boljše medsebojne odnose nasploh, pri poškodbi inventarja lahko razmisli, kaj lahko postori za bolj urejeno šolo.
- Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije.

- Ta je končana, ko kršitelj sprejme poravnavo škode kot dejanje, ki ga je dolžan storiti, saj je prejel z nepremišljenim ravnanjem povzročil škodo.
- Restitucija spodbuja pri kršitelju konstruktivno vedenje, saj ne gre za kaznovanje v ožjem smislu, ki bi pri njem povzročalo nadaljnje frustracije z obrambno in destruktivno držo.
- O restituciji odloči učitelj, pri katerem se je zgodila kršitev, razrednik in ŠSS.

3.3 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi se lahko uporabijo v primeru kršitev, ki izhajajo iz neizpolnjevanja pravil obnašanja in ravnanja.

3.3.1 Vzgojni ukrepi

- Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore, pomoči in vodenjem učenca k spremembi neustreznega vedenja in ravnanja. Pri tem sodelujejo strokovni delavci šole, učenec in starši, ki skupaj oblikujejo predloge za reševanje problemov.
- Vzgojni ukrepi se uporabijo ob kršitvah šolskih pravil, če drugi vzgojni postopki niso zalegli.
- O uporabi vzgojnega ukrepa šola obvesti starše (predhodno ali naknadno).
- Če starši odklonijo razgovor, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa.
- Na podlagi strokovne odločitve se ukrep izvede.
- Strokovni delavci vodijo zapise o razlogih za uporabo vzgojnih postopkov in ukrepov.

Vzgojni ukrep je lahko:

- **Povečan nadzor nad učencem** v času, ko je v šoli, a ni pri pouku (ko je vključen v druge dejavnosti).
- **Zadržanje na razgovoru po pouku** v zvezi z reševanjem problemov (na daljšem razgovoru z vednostjo staršev).
- **Organiziranje učenja in dela zunaj učne skupine/razreda**
Kadar učenec onemogoča učenje in delo drugih učencev (s svojim vedenjem moti vzgojno-izobraževalno delo kot npr: pouk, dnevi dejavnosti, dejavnosti na taborih ali šolah v naravi, prireditve, tekmovanja), se zanj lahko organizira učenje in delo zunaj učne skupine/razreda. Učitelj, ki uporabi ta ukrep, preveri delo učenca in se z njim pogovori o vzrokih težav. Ta odstranitev lahko velja za eno učno uro ali za več zaporednih učnih ur oziroma dejavnosti, kjer učenec povzroča težave. V slednjem primeru učitelj vnaprej pripravi učne vsebine in naloge, ki jih učenec predela individualno ob nadzoru strokovnega delavca. Ob koncu učitelj evalvira učenčevo delo.
Učenca se lahko začasno vključi v delo v okviru druge skupine/razreda.
- **Vključitev v nadomestno dejavnost/pouk v drugi skupini/oddelku**
Če učenec na dnevih dejavnosti (npr. športni dan) nima s seboj ustrezne opreme (npr. primerna obutev, ustrezna športna oprema) z vidika varnosti pouka ali katere druge aktivnosti, le-te ne sme opravljati. Učencu se za tisti dan bodisi ponudi nadomestno dejavnost ali pa ostane pri pouku v drugem oddelku. O tem morajo biti starši takoj obveščeni. Učitelj je pred vsako dejavnostjo dolžan preveriti otrokovo opremo.
- **Redni tedenski kontakti s starši, pogostejši prihodi staršev v šolo in razgovori.**
- **Premestitev v drug oddelek/skupino**
Kadar učenec po izrečenem drugem vzgojnem opominu nadaljuje s kršitvami kljub aktivnostim, zabeleženim v individualiziranem vzgojnem načrtu, se lahko izvede premestitev v drug oddelek ali skupino.
- **Prešolanje učenca na drugo šolo**
Kadar učenec s kršitvijo ogroža življenje in zdravje učencev ali delavcev šole oziroma če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola, lahko šola iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev. Postopek prešolanja določa Zakon o osnovni šoli (54. člen).

Druga ravnanja ob kršitvah:

- **Ukrepanja v primeru neopravičenih ur:**
  - 5 neopravičenih ur: razrednik pokliče starše in jih opozori na izpolnjevanje njihovih obveznosti do šolanja otroka,
  - 10 neopravičenih ur: pisno obvestilo staršem,
  - 20 neopravičenih ur: razrednik pokliče starše in učenca na osebni razgovor,
  - 30 neopravičenih ur: obvestilo Centru za socialno delo,
  - 40 neopravičenih ur in več: predlog prekrškovnemu organu (Inšpektorat RS za šolstvo in šport).
- **Odvzem mobilnega telefona, pametne ure in drugih elektronskih naprav**
Ob uporabi omenjenih naprav strokovni delavec učencu le-te odvzame, preda v tajništvo in napiše zapisnik. Starši prevzamejo napravo v tajništvo.
- **Ukrepanje ob vnosu nevarnih predmetov in snovi v šolo**
V primeru, da je učenec v šolo prinesel nedovoljene predmete (sredstva in snovi), je potreben takojšen odvzem nevarnih predmetov, sledi obvestilo staršem in policiji.
- **Pregled šolske torbe in osebnih stvari**
Ob sumu odtujitve osebnih ali šolskih predmetov in lastnine oziroma ob sumu na posedovanje prepovedanih predmetov oz. substanc se učencu lahko pregleda šolska torba oz. žepi na naslednji način: učenec v prisotnosti dveh strokovnih delavcev sam izprazni vsebino šolske torbe in žepov ter jo zloži na klop/mizo. O tem razrednik obvesti starše.

3. 3. 2 Vzgojni opomini

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oz. vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Po izrečenem vzgojnem opominu tim (razrednik in ŠSS) za učenca pripravi individualizirani vzgojni načrt.

Vzgojni opomini so:

- **1. opomin**
- **2. opomin**
- **3. opomin**

Učencu, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, se lahko namesto udeležbe na dnevih dejavnosti oziroma šoli v naravi organizira primerljivo dejavnost v šoli. Vsebinsko pripravi predlagatelj ukrepa v sodelovanju z vodjo dejavnosti.

4. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Šola vzgojno deluje tudi z izrekanjem pohval, priznanj in podeljevanjem nagrad. Vrste priznanj, pohval in nagrad ter postopek izrekanja le-teh določa vzgojni načrt šole.

5. ORGANIZIRANOST UČENCEV

V osnovni šoli se učenci organizirajo v **oddelčne skupnosti**, kjer izvolijo predsednika in namestnika (za omenjeni funkciji se učence primerno pripravi). Za uveljavljanje svojih interesov se oddelčne skupnosti povezujejo v **šolski parlament učencev**, ki ga skliče ravnateljica vsaj dvakrat v šolskem letu.

Oddelčne skupnosti se za uveljavljanje svojih pravic in interesov povezujejo preko svojih predstavnikov v **skupnost učencev šole**. Ta organizira valetu, prireditve ob zaključku šolskega leta, nagradni izlet za uspešne učence ob koncu šolskega leta in na rednih sestankih spremlja aktivnost in disciplino učencev.

Naloge te skupnosti so:

- da zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, vzgojnega delovanja, pravil šolskega reda, prireditvev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola (tabori),
- spremlja uresničevanje pravic in dolžnosti učencev ter opozarja na morebitne kršitve le-teh,
- organizira šolske prireditve,
- informira učence o drugih dejavnostih,
- načrtuje in organizira skupne akcije,
- predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejše okolje) in sodeluje pri uresničevanju idej.

Preko šolske skupnosti in šolskega parlamenta se vsako leto učenci udeležijo otroškega parlamenta, ki ga organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije. Razpravljajo o vprašanih, ki zadevajo njihovo odraščanje in položaj v družbi. S svojimi predlogi sodelujejo na občinskem, mestnem in državnem otroškem parlamentu.

6. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

- Pisna opravičila je treba posredovati razredniku najkasneje v petih delovnih dneh po prihodu učenca v šolo, sicer so te ure neopravičene brez možnosti opravičevanja za nazaj. Ne glede na določbo prejšnjega stavka razrednik upošteva opravičilo, ki ga starši iz opravičenih razlogov predložijo po izteku roka.
- Če starši vzroka izostanka ne sporočijo v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, jih razrednik obvesti o izostanku učenca in jih pozove, da izostanek pojasnijo.
- Če je učenec odsoten od pouka več kot pet dni, razrednik lahko zahteva zdravniško opravičilo.
- Odsotnost od pouka in dejavnosti: izostanek od šolske ure lahko dovoli samo učitelj, ki tisto uro poučuje v razredu. Izostanek dveh ali več ur od pouka dovoli razrednik. Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posamezni uri, mora biti pri tej uri prisoten.
- Učenec lahko izostane, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek razredniku napovejo vsaj pet dni pred odsotnostjo. Ta izostanek lahko strnjeno ali v več delih traja največ 5 dni v šolskem letu. V času odsotnosti se učenci ne smejo zadrževati v šolskem prostoru, temveč so v oskrbi staršev.
(Skladno s 53. členom Zakona o osnovni šoli)

7. ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI

Dežurstva

Za red in varnost v šolskih prostorih skrbijo dežurni učitelji in drugi delavci šole. V času jutranjega varstva, varstva vozačev in med odmori (na hodnikih in avlah) poteka organizirano dežuranje strokovnih delavcev tako, kot je določeno v planu dežuranja.

Vsi učenci morajo upoštevati njihova navodila.

Zagotavljanje varnosti učencev in delavcev šole

Učenci se v šolskih prostorih gibljejo umirjeno in tako zagotavljajo varnost. Prepovedano je: tekanje, spotikanje, prerivanje, kričanje.

Med vzgojno-izobraževalnim in drugim delom šola zagotovi varnost za učence in delavce šole v skladu:

- s Pravili šolskega reda,
- z Izjavo o varnosti z oceno tveganja,
- s Požarnim redom (pravila in ravnanje v primeru požara in ob elementarnih nesrečah).

Otroci morajo biti v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in skrbi, saj jim njihove telesne in psihične sposobnosti ne omogočajo, da bi lahko samostojno sodelovali v prometu. Starši morajo

otroka pripraviti, da bo lahko samostojno in varno sodeloval v prometu. Otrok do 7. leta starosti mora imeti ustrezno spremstvo na poti v šolo in domov.

Ker so šolske poti naših šolarjev zelo prometne in polne nevarnosti, želimo posvetiti posebno pozornost prometni vzgoji in skrbi za varno pot v šolo in iz nje. V ta namen na šoli izvajamo številne aktivnosti:

- rumene rutice za prvošolčke,
- prometna vzgoja pri urah pouka,
- obisk policistov in učni sprehod z njimi po bližnji okolici šole,
- kolesarski krožek in kolesarski izpit v 5. razredu,
- prometni krožek in tekmovanje v znanju iz prometa,
- aktivnosti Ekošole ob tednu mobilnosti v mesecu septembru,
- aktivnosti ob mednarodnem tednu prometne varnosti v mesecu maju,
- načrt varnih poti v šolo.

8. ZDRAVSTVENO VARSTVO UČENCEV

Učence želimo naučiti, kako ohraniti in krepiti zdravje. Šola v skrbi za izboljšanje zdravja in higienskih navad naših otrok tesno sodeluje z zdravstvenim domom:

- sistematski pregledi učencev v 1., 3., 6. in 8. razredu in cepljenja v 1., 3., 6. (prostovoljno dekleta) in 8. razredu, ki jih opravi šolska zdravnica v šolskem dispanzerju Zdravstvenega doma Rakovnik,
- sistematski pregledi zob in učenje pravilnega čiščenja ter nege zob,
- tekmovanje za čiste zobe,
- preventivne zdravstvene delavnice.

žig

Olga Kolar, ravnateljica

.....
(podpis)

Učiteljski zbor je potrdil predlog sprememb Pravil šolskega reda dne 9. in 10. 5. 2023.

Svet staršev je potrdil predlog sprememb Pravil šolskega reda dne 23. 5. 2023.

Svet zavoda je potrdil predlog sprememb Pravil šolskega reda dne 22. 6. 2023.